

SECRETARIAAT

Parallelweg 68
5688 VP OIRSCHOT
Tel.: 0499 572559
5688 KD OIRSCHOT
E-mail: s.beo@hotmail.com
Website: www.sbeo.nl
Kvk: 17192972
Fiscaal nr.: 8168.89.577
IBAN: NL67RABO0127282734
ANBI erkend als culturele instelling

NIEUWSBRIEF SBEO 20-4

INLEIDING

Voor u ligt nieuwsbrief SBEO 20-4 van 2020

Wij brengen u hiermee op de hoogte van een aantal recente ontwikkelingen binnen het erfgoed Oirschot. Ondanks Corona en vakanties is het een drukke tijd geweest voor het bestuur van de SBEO.

In deze nieuwsbrief vindt u informatie over:

- Bestuur
- Cursus Oirschotlogie
- Bedreigde gebouwen
- Erfgoedbeleid gemeente
- Monumentencommissie
- Hoogspanningsleiding
- Energietransitie
- Boterwijk-Oost
- Kunstwerk op de Markt
- Zandpaden
- Archeologie
- Mooiste Dorp
- Wielerbaan Oirschot
- Film "Zorg voor Doy"

BESTUUR

Na het vertrek van Johan Jansen is het bestuur in gesprek met enkele gegadigden voor een functie in het bestuur.

Overleden: Jan Keunen, 1934-2020. Journalist voor Oirschot van het Eindhovens Dagblad. Waar nieuws was, was Jan. Hij heeft vele artikelen voor de SBEO verzorgd voor in het ED. Verder was Jan ook vriend van de SBEO.
Jan bedankt.

CURSUS OIRSCHOTLOGIE

Op 7 maart is de 5^e cursus Oirschotlogie van start gegaan met een rondleiding door het dorp. Helaas hebben we de cursus na de 1^e cursusdag, vanwege de coronacrisis, moeten verplaatsen naar maart 2021. Op 5 november is er een bestuursvergadering van het projectteam en zal de vervolgcursus 2021 besproken worden.

BEDREIGDE GEBOUWEN

Kerk in Spoorдонк.

De bouw voor de herontwikkeling vordert gestaag.

Poortgebouw Kazerne .

De inwendige verbouwing voor de herinrichting is uitgesteld tot, naar verwachting, 2022.

Oude Toren Oostelbeers

Het gemeentebestuur doet snel een uitspraak over de ontwikkelingen rondom de Oude Toren in Oostelbeers, wel of geen periscoop. De restauratie van de toren wordt in het najaar gestart, alsmede de terreininrichting met de contouren van het voormalige schip van de kerk.

Doornboomstraat 5 Middelbeers

De gemeente heeft goede afspraken gemaakt met de nieuwe ontwikkelaar van Doornboomstraat 5, over het behoud van de woning en de voorpui van de brouwerij .

Hof van Solms

Het Hof van Solms is door *Janssen de Jong - projectontwikkeling* gekocht en wordt door hen als woningbouwproject ontwikkeld.

De SBEO heeft een gesprek gehad met de ontwikkelaar en is in afwachting van de aanvraag voor de omgevingsvergunning.

ERFGOEDBELEID

Het bestuur van de SBEO heeft de nodige contacten met mevrouw Akke de Vries, de nieuwe medewerker *monumenten en erfgoed* van de gemeente, die voortvarend aan de slag is gegaan. Zij sluit maandelijks aan bij de bestuursvergadering.

De SBEO is betrokken bij de herziening van de Erfgoedkaart van Oirschot en heeft hiervoor verschillende nieuwe gegevens ingebracht.

Peter van Gerven van Heemkundekring Den Beerschen Aard heeft een artikel over de Erfgoedkaart gemaakt in hun nieuwsblad De Berse. Klik [hier](#) om het artikel te bekijken.

PLATFORM ERFGOED

Wethouder Piet Machielsen gaat, samen met de betreffende ambtenaren, een platform Erfgoed bijeenroepen voor thema's betreffende het erfgoed Oirschot.

De agenda's van de erfgoedinstellingen Oirschot afstemmen geschiedt nu via Visit Oirschot.

MONUMENTENCOMMISSIE

Behandelde plannen:

- Pallande 8
Verbouwing woonboerderij, rijksmonument;
architect gaat plan aanpassen na bemerkingen commissie.
- Spoorдонкseweg 84
gemeentelijk monument, interne verbouwing.
- Koolmond 1
Huize Coolmont, bouw- en cultuurhistorisch onderzoek verricht n.a.v. aanvraag om pand te splitsen in twee woningen.

HOOGSPANNINGSLEIDING

Netbeheerder TenneT gaat het hoogspanningsnet tussen Tilburg en Eindhoven aanpassen om in de toekomst voldoende capaciteit te hebben. De bovengrondse kabels worden vervangen worden door een ondergrondse verbinding van ca. 17 m. breed en 2,5 m. diep.

Echter loopt het voorgesteld tracé door het cultuurhistorisch gebied van de Heilige Eik en met een hoogspanningsstation op de bolle akkers met hoge cultuurhistorisch waarde bij het Groene Woud. Het beschermd zandpad Berkendekske naar de Heilige Eik loopt langs het gebied; dit is de eeuwenoude verbinding tussen de kerk met markt en de kapel aan de Beerze.

Het bestuur van de SBEO heeft bijeenkomsten gehad met verschillende partijen; de betrokken buurtbewoners, gesprekken met de politieke partijen, het gemeentebestuur en met TenneT.

Voor het ingediende bezwaar en aanvulling zie de bijlagen:

[foto's](#), [bijeenkomst](#), [verslag met opmerkingen omwonenden](#).

ENERGIETRANSITIE

De gemeente heeft enkele videobijeenkomsten gehouden over de energietransitie Oirschot.

De gemeente heeft twee locaties (zoekgebieden) aangewezen waar zonnevelden mogen komen.

- Zoekgebied Kattenbergsesteeg / Bekersberg / Stille Wille, groot 100 ha, reeds vrijgegeven voor inschrijving projectontwikkelaars.
- Zoekgebied Groenewoud / A58 / Proosbroekweg, 35 ha.

Tegen zoekgebied Groenewoud/A58/Proosbroekweg heeft de SBEO bezwaar gemaakt:

Dit is een bijzonder cultuurhistorisch gebied, met esdekken en een zeer hoge cultuurhistorische waarde, archeologisch met een hoge/middelhoge verwachtingswaarde.

Bovendien ligt in het gebied het bijzondere zandpad Berkendekske, het pad naar de Heilige Eik en het gebied grenst aan landschapspark Baest.

In dit gebied wordt ook al een ondergrondse hoogspanningsleiding en een hoogspannings-station voorzien (zie eerder in deze nieuwsbrief).

BOTERWIJK-OOST

Er is een gesprek geweest van de SBEO met ontwikkelaars over voorlopige plannen achter de achtertuinen van de woningen Spoordonkseweg langs de Leeuwerikstraat. Een gebied met een hoge cultuurhistorische waarde.

De bewoners rondom deze locatie hebben reeds bezwaar gemaakt bij de gemeente over de mogelijke ontwikkelingen van woningbouw op Boterwijk Oost.

KUNSTWERK LOGO MARKT

Op 2 januari j.l. heeft de gemeente een omgevingsvergunning afgegeven voor het plaatsen van een Kunstwerk -de grote gele "O"- op de Markt.

De Monumentencommissie heeft een negatief advies gegeven aangaande het plaatsen van dit Kunstwerk met de motivering: " De commissie merkt op dat dit element niet past in deze historische omgeving en in sterke mate afbreuk doet aan ruimtelijke kwaliteit".

De bezwarencommissie heeft het bezwaar van de SBEO gegrond verklaard.

De gemeente heeft een second opinion aangevraagd bij een voor de gemeente bekende commissie, Stad, Dorp&Land uit Rotterdam, die ook in 2015 met het plaatsen van een geldkiosk op de Markt geen problemen had.

Deze commissie heeft wel positief geadviseerd en beschouwt het kunstwerk als een onderdeel van de ontwikkeling van het gebied, dat op eigen wijze iets vertelt over de geschiedenis en cultuur.

De gemeente laat de gele "O" gewoon op de Markt staan tot februari 2022.

Voor de reactie van de SBEO zie de bijlagen: [foto](#), [brief](#), [commissie](#).

Het bestuur van de SBEO bedankt de vele ondersteunde reacties van de vrienden en inwoners van Oirschot, media en internet fora.

ARCHEOLOGIE

Er zijn de laatste tijd verschillende archeologische onderzoeken verricht in de gemeente n.a.v. bouwaanvragen op gebieden met archeologische waarde.

- Erica, t.b.v. nieuwe weg Groene Corridor-Eindhoven. Bij het grondonderzoek zijn restanten van grafheuvels zichtbaar geworden. Het betreft hier een archeologisch rijksmonument.
- Hof van Solms, achterterrein in verband met nieuwbouw woningen.
- Spooronseweg-Broekstraat vanwege nieuwbouw woningen achter voormalig Handelshuis.
- De Rijt, vanwege nieuwbouw woningen hoek Eindhovensedijk.

Verder heeft de SBEO twee meldingen binnen gekregen betreffende archeologisch onderzoek:

- Kuikeindseweg- Konijnenberg Middelbeers, geen archeologisch onderzoek verricht voor het aanbrengen drainage in het beschermd cultuurhistorisch akkergebied.
- De Rotten 2, geen archeologisch onderzoek verricht bij een nieuwbouw woning op een archeologisch gebied met een rijksbescherming.

Beiden overtredingen zijn door de SBEO gemeld bij de gemeente.

MOOISTE DORP

Elk jaar zijn er verkiezingen van het mooiste dorp en beste gemeente van Nederland o.a. Elsevier Weekblad en de beste erfgoedgemeente van Nederland, BNG Cultuurfonds.

Onlangs is het Groningse dorp Winsum verkozen tot het mooiste dorp van Nederland. Deze verkiezing is een initiatief geweest van de ANWB. Hiervoor is in samenwerking met de Rijksdienst Cultureel Erfgoed een selectie gemaakt uit alle plaatsen met een status van *beschermd dorpsgezicht*. Het verbaast ons dat Oirschot niet op de lijst van vijftig mooiste dorpen terecht is gekomen.

Vele vrienden van de SBEO voelen zich als trotse Oirschottenaren wel wat gepasseerd met nabij gelegen dorpen als Hilvarenbeek, mooiste Vrijthof, Moergestel en Oisterwijk in de top vijf.

Waarom zijn wij er niet op terecht gekomen? Het bestuur van de SBEO heeft hierover een brief naar de gemeente gestuurd met het boekje "De allermooiste dorpen van Nederland" .

ZANDPADEN

De SBEO heeft een inventarisatie gemaakt van de historische zandpaden van de gemeente, e.e.a. in samenwerking met de IVN en de werkgroep N&L de Beerzen.

Het rapport is ingediend voor de Knippenbergprijs 2020.

WIELERBAAN OIRSCHOT

De historische wielerbaan in het Kemmerbos blijkt de oudste nog bestaande wielerbaan van Nederland te zijn. De diameter van de baan bedraagt zo'n 50 meter, een sintelbaan van 165 m. Tevens is dit een baan met een ronde, in plaats van een ovale vorm.

De SBEO zal deze baan op laten nemen in de Erfgoedkaart van de gemeente.

FILM “ZORG VOOR DOY”

Het is Filmzorg gelukt de film “Zorg voor Doy” uit te brengen, onlangs is de voorpremière aan genodigden getoond in CHV Noordkade Veghel. De oude schuur (‘t schob) van Notel 20 is verbouwd tot zorgwoning voor Doy Kemps. De architect John van Lierop heeft er een bijzonder onderkomen van gemaakt. De film laat zien wat men tegen komt tijdens het bouwproces, welke uitdagingen, regelgeving en bouwvergunningen, hoe een zorgwoning voor een oude boer gerealiseerd kan worden en een bijgebouw kan worden behouden. De film is komend jaar te zien in Oirschot.

BOEK JONGE MONUMENTEN

De SBEO verwacht in de loop van dit jaar het boekwerk *Jonge Monumenten Oirschot* uit te brengen met een geïllustreerde beschrijving van de gebouwen en de architecten in de periode 1920-1965.

VRIENDEN BIJDRAGE 2020

Hierbij bedanken wij onze vrienden en vriendinnen die reeds een financiële bijdrage hebben gedaan ter ondersteuning van de werkzaamheden van de SBEO.

Zonder uw bijdrage kan de SBEO haar werk niet doen.

Voor degenen die nog geen bijdrage 2020 hebben overgemaakt, graag € 20,- op:

Stichting Behoud Erfgoed Oirschot NL67RABO0127282734.

Aangezien de SBEO een ANBI status heeft is het bedrag voor de belasting aftrekbaar.

Het Bestuur Stichting Behoud Erfgoed Oirschot

Oirschot 10 oktober 2020